

Limits to Enforcement of National Interests

2023

Editors

Alexander J. Bělohlávek

Naděžda Rozehnalová

**Czech Yearbook
of International Law®**

**Impressum,
list of content
and
abstracts only**

**Czech Yearbook
of International Law®**

Czech Yearbook of International Law®

Volume XIV

2023

Limits to Enforcement of National Interests

Editors

Alexander J. Bělohlávek
Professor
at the VŠB TU
in Ostrava
Czech Republic

Naděžda Rozehnalová
Professor
at the Masaryk University
in Brno
Czech Republic

Questions About This Publication

www.czechyearbook.org; www.lexlata.pro; editor@lexlata.pro

LEX LATA

COPYRIGHT © 2023

By Lex Lata B.V.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced in any form or by any electronic or mechanical means including information storage and retrieval systems without permission in writing from the publisher.

Printed in the EU.

ISBN/EAN: 978-90-833234-0-4

ISSN: 2157-2976

Lex Lata B.V.
Mauritskade 45-B
2514 HG – THE HAGUE
The Netherlands

The title *Czech Yearbook of International Law*® as well as the logo appearing on the cover are protected by EU trademark law.

Typeset by Lex Lata B.V.

Advisory Board

Helena Barancová

Trnava, Slovakia

Jaroslav Fenyk

Brno, Czech Republic

Karel Klíma

Prague, Czech Republic

Ján Klučka

Košice, Slovakia

Hon. Rajko Knez

Ljubljana, Slovenia

Andrzej Mączyński

Krakow, Poland

Maksymilian Pazdan

Katowice, Poland

August Reinisch

Vienna, Austria

Michal Tomášek

Prague, Czech Republic

Vladimír Týč

Brno, Czech Republic

Editorial Board

Jan Šamlot

Prague, Czech Republic

Paweł Czarnecki

Warsaw, Poland

Marcin Czepelak

Krakow, Poland

Hon. Ludvík David

Brno, Czech Republic

Jan Kněžínek

Prague, Czech Republic

Oskar Krejčí

Prague, Czech Republic

Alexander Merezhko

Kiev, Ukraine

Petr Mlsna

Prague, Czech Republic

Robert Neruda

Brno, Czech Republic

Monika Pauknerová

Prague, Czech Republic

František Poredoš

Bratislava, Slovakia

Matthias Scherer

Geneva, Switzerland

Vít Alexander Schorm

Prague, Czech Republic

Miroslav Slašťan

Bratislava, Slovakia

Václav Stehlík

Olomouc, Czech Republic

Jiří Valdhans

Brno, Czech Republic

Address for communication & manuscripts

Czech Yearbook of International Law®

Jana Zajíce 32, Praha 7, 170 00, Czech Republic

editor@lexlata.pro

Editorial support:

DrTF. Lenka Němečková, Anna Dušková,

Ondřej Jenšovský, Martin Grach, Dipl. Ing. Karel Nohava

Impressum

Institutions Participating in the CYIL Project

Academic Institutions within Czech Republic

Masaryk University (Brno)

Faculty of Law, Department of International and European Law
[*Masarykova univerzita v Brně, Právnická fakulta,
Katedra mezinárodního a evropského práva*]

University of West Bohemia in Pilsen

Faculty of Law, Department of Constitutional Law & Department of International Law
[*Západočeská univerzita v Plzni, Právnická fakulta,
Katedra ústavního práva & Katedra mezinárodního práva*]

VŠB – TU Ostrava

Faculty of Economics, Department of Law
[*VŠB – TU Ostrava, Ekonomická fakulta, Katedra práva*]

Charles University in Prague

Faculty of Law, Department of Commercial Law, Department of European Law & Centre for Comparative Law
[*Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta,
Katedra obchodního práva, katedra evropského práva & Centrum právní komparativistiky, PrF UK*]

University College of International and Public Relations Prague

[*Vysoká škola mezinárodních a veřejných vztahů Praha*]

Institute of State and Law of the Academy of Sciences of the Czech Republic, v.v.i.

[*Ústav státu a práva Akademie věd ČR, v.v.i.*]

University of Finance and Administration, Czech Republic

[*Vysoká škola finanční a správní, a.s., Praha, Česká republika*]

Non-academic Institutions in the Czech Republic

Office of the Government of the Czech Republic

Department of Legislation, Prague
[*Úřad vlády ČR, Legislativní odbor, Praha*]

Arbitration Court attached to the Economic Chamber of the Czech Republic and Agricultural Chamber of the Czech Republic, Prague

[Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky
a Agrární komoře České republiky]

International Arbitration Court of the Czech Commodity Exchange, Prague

[Mezinárodní rozhodčí soud při Českomoravské komoditní burze,
Praha]

ICC National Committee Czech Republic, Prague

[ICC Národní výbor Česká republika, Praha]

Institutions outside the Czech Republic Participating in the CYIL Project

Austria

University of Vienna [*Universität Wien*]

Department of European, International and Comparative Law,
Section for International Law and International Relations

Poland

Jagiellonian University in Krakow [*Uniwersytet Jagielloński v Krakowie*]

Faculty of Law and Administration,
Department of Private International Law

Slovakia

Slovak Academy of Sciences, Institute of State and Law

[*Slovenská akadémia vied, Ústav štátu a práva*], Bratislava

University of Matej Bel in Banská Bystrica

[*Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici*],
Faculty of Political Sciences and International Relations,
Department of International Affairs and Diplomacy

Trnava University in Trnava [*Trnavská Univerzita v Trnave*],

Faculty of Law, Department of Labour Law and Social Security Law

*Proofreading and translation support provided by:
SPĚVÁČEK překladatelská agentura, s.r.o., Prague, Czech Republic and Pamela Lewis, USA.*

Contents

List of Abbreviations	xi
------------------------------------	-----------

ARTICLES

Josef Mrázek

The Relationship between International and National Law	3
--	----------

Alexander J. Bělohlávek

Overriding Mandatory Rules as Directly Applicable Provisions in the Sense of Private International Law.....	27
--	-----------

Anna Hurova

The Space Protocol for Emerging Space Economies under Market Reality	53
---	-----------

Jan Šamlot

The Dividing Line between <i>Ordre Public</i> and National Interest.....	79
---	-----------

Guangjian Tu | Tiezheng Yang

The Doctrine of Public Policy in Chinese Inter-regional Conflict of Laws	109
---	------------

CASE LAW

Alexander J. Bělohlávek

Selected Case Law of Czech Courts Concerning Applicable Law, Interpretation of International Treaties and Geneva Convention on Contract for International Carriage of Goods by Road (“CMR”) (2016 – 2022)	139
--	------------

BIBLIOGRAPHY, CURRENT EVENTS, IMPORTANT WEB SITES

Alexander J. Bělohlávek	
Selected Bibliography for 2022	157
Current Events	171
Important Web Sites	173
Index.....	177

All contributions in this book are subject to academic review.

Neither the editorial board nor the publisher collects any fees or other performance for publishing contributions from the authors and distances itself from such practices. Authors do not receive any royalty or other remuneration for their contributions.

Articles

Josef Mrázek	
The Relationship between International and National Law	3
Alexander J. Bělohlávek	
Overriding Mandatory Rules as Directly Applicable Provisions in the Sense of Private International Law	27
Anna Hurova	
The Space Protocol for Emerging Space Economies under Market Reality	53
Jan Šamlot	
The Dividing Line between <i>Ordre Public</i> and National Interest	79
Guangjian Tu Tiezheng Yang	
The Doctrine of Public Policy in Chinese Inter-regional Conflict of Laws	109

Josef Mrázek

The Relationship between International and National Law

Key words:
international and national law | monism | dualism | constitution | supremacy

Abstract | There are two basic theories, with various modifications, on the relationship between international and national law. The first theory is called the 'monist' and the second one the 'dualist' (or pluralist). The first theory considers both international and internal law as one legal system or legal order. The dualist theory assumes that international and municipal law are two separate legal orders, which exist independently of each other. This article discusses how both opposing schools of 'monism' and 'dualism' do not correspond to actual State practice, taking into account the development and codification of public international law. The rigid monist-dualist controversy belongs to the past and does not play any substantial role in the actual practice of States. Lawmakers today pay less attention to theoretical legal problems and seek practical solutions to the tensions between international and internal law. There are various legal approaches taken by individual States towards international law in practice. States are obliged to bring internal law in conformity with obligations from international law. States cannot invoke their internal law as a legal justification for not complying with their international obligations. International law does not contain any rules concerning implementation into any domestic legal order. This article centres on the practice of several countries, including the Czech Republic and Slovakia, some other members of the EU and other non-EU countries.

JUDr. Josef Mrázek, DrSc., received his Dr Juris from Charles University in 1967. He is a Senior Researcher in International Law at the Institute of State and Law, Czech Academy of Sciences. Dr. Mrázek also is a Lecturer in Public International Law for the Faculty of Law at the West Bohemian University. He was a Candidate of Sciences in Law - CSc, PhD in 1974 and was awarded a Doctor of Sciences in Law - DrSc in 1988. For many years he served as the Head of the International Law Department at the Academy of Sciences and an expert of Foreign Ministry. His writing includes serving as the Author or co-author of 300 written studies on International Public and Private Law.
E-mail: josef.mrazek@ilaw.cas.cz

Summaries

FRA [Le rapport entre droit international et droit national]

Il existe deux théories essentielles, quoique variables, concernant le rapport entre droit international et droit national. La première est appelée « moniste », et la seconde, « dualiste » ou « pluraliste ». La première théorie (doctrine, école) considère le droit international et le droit national comme un seul système juridique. La seconde théorie estime que le droit international et le droit national sont deux systèmes distincts et indépendants l'un de l'autre. Le présent article démontre que les deux théories antagonistes, à savoir le « monisme » et le « dualisme », ne correspondent plus à la pratique actuelle et aux évolutions du droit international. Le clivage rigide entre monisme et dualisme est aujourd'hui révolu et ne joue pas un rôle déterminant dans la pratique des États. À l'heure actuelle, les États font abstraction des problèmes théoriques et s'efforcent de trouver des solutions pratiques dans leurs rapports. Il existe différentes approches juridiques du droit international dans la pratique des États. Les États sont toutefois obligés de mettre leur droit national en conformité avec les obligations découlant du droit international. Ils ne peuvent invoquer leur droit national pour justifier leur manquement aux obligations imposées par le droit international. Le présent article se concentre sur la pratique de certains États en la matière, y compris la République tchèque, la République slovaque, certains pays de l'UE et d'autres États. Le droit international n'impose pas de règles quant à la transposition de ses normes en droit national.

CZE [Poměr práva mezinárodního a vnitrostátního]

Existují dvě základní teorie s různými modifikacemi, týkající se vztahu mezinárodního a vnitrostátního práva. První teorie se nazývá "monistická" a druhá "dualistická", nebo také pluralistická. První teorie, nebo "doktrína" či "škola", považuje mezinárodní právo a vnitrostátní právo za jeden právní systém (právní řád). Druhá, "dualistická" teorie považuje mezinárodní a vnitrostátní právo za dva odlišné právní rády, které jsou na sobě nezávislé. Tento článek ukazuje, že obě protikladné teorie "monismu" a "dualismu" neodpovídají aktuální praxi vzhledem k rozvoji mezinárodního práva. Rigidní monisticko-dualistická kontroverze patří minulosti a nehráje podstatnou roli v aktuální praxi států. Státy v naší době věnují menší pozornost teoretickým problémům a usilují o praktické řešení vzájemného vztahu. Existují různé právní přístupy, které státy uplatňují vůči mezinárodnímu právu v praxi. Státy

mají ovšem povinnost uvést své vnitrostátní právo do souladu se závazky vyplývajícími z mezinárodního práva. Státy se nemohou dovolávat účinně svého vnitrostátního práva jako důvodu pro neplnění závazků podle mezinárodního práva. Článek se zaměřuje na praxi některých států, včetně České republiky, Slovenské republiky, některých států EU a dalších zemí. Mezinárodní právo neobsahuje žádná pravidla, týkající se implementace těchto norem ve vnitrostátním právním rádu.

POL [Stosunek prawa międzynarodowego i krajowego]

Stosunek między prawem międzynarodowym i krajowym stanowi przedmiot sporów doktrynalnych, a często nawet dogmatycznych. Jednak w prawie międzynarodowym nastąpiły nowoczesne zmiany tej relacji. Prawo międzynarodowe nie jest już ius inter potestates, a wdrażanie prawa międzynarodowego w kraju zyskało ogromne znaczenie. Niniejszy artykuł podejmuje próbę zwięzłego opisu różnego podejścia do prawa międzynarodowego w wybranych krajach, zwłaszcza należących do UE, w tym w Czechach. Ogólnie państwa mają obowiązek postępowania zgodnie z prawem międzynarodowym.

DEU [Zur Wechselbeziehung von internationalem und nationalem Recht]

Die Beziehung zwischen internationalem und nationalem Recht ist Gegenstand doktrinärer und nicht selten dogmatischer Streitigkeiten. Allerdings hat sich die Rolle des Völkerrechts in dieser Beziehung modernisiert. Es ist nicht länger ein ius inter potestates, und der nationalen Umsetzung Völkerrechts kommt heute eine ganz außerordentliche Bedeutung zu. Der Artikel bemüht sich um einen kurzen Abriss der diversen Ansätze mehrerer Staaten, namentlich insbesondere der EU-Mitgliedsstaaten, darunter auch die Tschechische Republik, was deren Herantreten an das Völkerrecht betrifft. Generell sind die Staaten jedoch verpflichtet, im Einklang mit dem Völkerrecht vorzugehen.

RUS [Взаимосвязь между международным и внутренним правом]

Отношения между международным и внутренним государственным правом являются предметом доктринальных и часто догматических споров. Однако в международном праве произошли современные

*изменения в этих отношениях. Международное право больше не является *jus inter potestates*, а имплементация международного права на национальном уровне стала чрезвычайно важной. В данной статье делается попытка кратко описать различные подходы к международному праву некоторых стран, особенно стран — членов ЕС, в том числе и Чешской Республики. При этом в целом государства обязаны действовать в соответствии с международным правом.*

- ESP** [Relación entre derecho internacional y derecho nacional]
*La relación entre el derecho internacional y el derecho nacional es objeto de controversias doctrinales y a menudo dogmáticas. Sin embargo, el derecho internacional ha experimentado cambios modernos con respecto a esta relación. El derecho internacional ya no constituye *jus inter potestates*, y la aplicación interna del derecho internacional ha adquirido suma importancia. Este artículo intenta describir brevemente los diferentes enfoques del derecho internacional de algunos países, especialmente los miembros de la UE, incluida la República Checa. Sin embargo, en general, los Estados tienen la obligación de actuar de conformidad con el derecho internacional.*

Alexander J. Bělohlávek

ORCID iD 0000-0001-5310-5269

<https://orcid.org/0000-0001-5310-5269>

Key words:

applicable law | conflict of law rules | directly applicable norms | mandatory rules | overriding mandatory rules | private international law | public policy | public policy exception

Overriding Mandatory Rules as Directly Applicable Provisions in the Sense of Private International Law

Abstract | Thus, the fundamental character of overriding mandatory provisions is the fact that they apply to a specific factual situation irrespective of the law applicable to the given relationship. It is because of the necessity of applying these norms that we often refer to 'directly applicable norms'. They are norms that directly govern the material aspect of the legal relationship, unlike conflict-of-law rules, which only refer to the applicable law. The legislative legal construction of mandatory (overriding mandatory) rules is in no way different than other provisions. The difference consists in their function, i.e. the given norm is recognised as fundamental and should apply independently of the conflict of law norm, which referred to foreign law as applicable law. It is necessary to realise that mandatory rules in the sense of private international law (overriding mandatory rules) and public policy are two different categories. A mandatory rule (overriding mandatory rule) by nature dictates its application and thus becomes part of applicable law within the meaning of the general set of all norms, which must be applied for

Alexander J. Bělohlávek,
Univ. Professor, Prof. zw.,
Dr. iur., Mgr., Dipl. Ing.
oec (MB), prof. hon., Dr.
h. c. Lawyer (Managing
Partner of Law Offices
Bělohlávek), Dept. of Law,
Faculty of Economics,
Ostrava, Czech Republic;
Dept. of Int. law, Faculty
of law, West Bohemia
University, Pilsen, Czech
Republic; Vice-President
of the International
Arbitration Court at
the Czech Commodity
Exchange, Arbitrator
in Prague, Paris (ICC),
Vienna (VIAC), Moscow,
Vilnius, Warsaw, Minsk,
Almaty, Kiev, Bucharest,
Ljubljana, Sofia, Kuala
Lumpur, Beijing – CIETAC
(China), Shenzhen (China)
etc., Arbitrator pursuant
to UNCITRAL Rules.
Member of ASA, DIS,
ArbAut etc. Immediately
past president of the
WJA – the World Jurist
Association, Washington
D.C./USA.
E-mail: office@ablegal.cz

the resolution of a specific dispute, regardless of the origin and force of such rule. In the case of the exception of public policy substantive law, this is the suspension of the effect of a specific foreign rule and its replacement with the effect of a domestic norm. Thus, while a public policy exception only corrects the specific effect of a foreign law used in a given contractual relationship, a mandatory rule (as overriding mandatory rule) replaces the otherwise applicable (foreign) norm and acts in its place.

Summaries

FRA [Les normes impératives en tant que règles directement applicables au sens du droit international privé]

La caractéristique essentielle des normes impératives est la possibilité de les appliquer à une situation de fait, quelle que soit la loi applicable au rapport juridique en question. Ceci est la conséquence du caractère nécessaire de ces normes, souvent appelées « normes directement applicables ». Il s'agit de normes qui réglementent directement les aspects matériels du rapport juridique, à la différence des règles de conflit, qui ne font que définir la loi applicable. La construction législative des normes impératives ne diffère pas des autres textes. La différence réside dans leur fonction : une telle norme est considérée comme essentielle et doit être appliquée sans égard pour les règles de conflit qui font référence à une loi étrangère applicable. Il convient de noter que les normes impératives au sens du droit international privé nécessitent, de par leur nature, d'être appliquées, devenant ainsi une partie de la loi applicable, qui correspond à un ensemble général de normes qu'il faut appliquer pour trancher un litige, quels que soient l'origine et les effets de ces règles. Une exception matérielle d'ordre public suspend les effets d'une norme étrangère particulière, en leur substituant les effets de normes nationales. Ainsi, si l'exception d'ordre public ne fait que corriger l'effet de la loi étrangère applicable à une relation contractuelle, la norme impérative se substitue à ces normes étrangères, autrement applicables, et produit ses effets à leur place.

CZE [Imperativní normy jako přímo použitelné předpisy ve smyslu mezinárodního práva soukromého]

Zásadní charakter imperativních norem spočívá ve skutečnosti, že se použijí na určitý skutkový stav bez ohledu na právo použitelné na předmětný právní vztah. Je to z důvodu

nezbytnosti použití těchto norem, které často označujeme jako „přímo použitelné normy“. Jde o normy, které přímo upravují hmotněprávní aspekty právního vztahu na rozdíl od kolizních norem, které pouze odkazují na použitelné právo. Legislativní konstrukce těchto kogentních (imperativních) předpisů se neliší od jiných předpisů. Rozdíl spočívá v jejich funkci, kdy taková norma se považuje za zásadní a je nutno ji použít bez ohledu na kolizní normy, které odkazují na cizí právo jako právo použitelné. Je nezbytné poznamenat, že kogentní normy ve smyslu mezinárodního práva soukromého (imperativní normy) již svou podstatou vyžadují své použití a tím se stávají součástí použitelného práva jako obecného souboru norem, které je nutno použít pro rozhodnutí určitého sporu bez ohledu na původ a účinky takových pravidel. V případě hmotněprávní výhrady veřejného pořádku tato suspenduje účinky určitého konkrétního cizího předpisu a nahrazuje je účinkem předpisů tuzemských. Tedy, zatímco výhrada veřejného pořádku pouze koriguje určitý účinek cizího práva použitelného na smluvní vztah, kogentní předpis (imperativní předpis) nahrazuje takové jinak použitelné (cizí) normy a působí místo nich.

POL [Normy bezwzględnie obowiązujące jako przepisy mające bezpośrednie zastosowanie w rozumieniu międzynarodowego prawa prywatnego]

Zasadniczy charakter norm bezwzględnie obowiązujących polega na tym, że znajdują zastosowanie do konkretnego stanu faktycznego bez względu na prawo mające zastosowanie do danego stosunku prawnego. Wynika to z konieczności posłużenia się tymi normami, często określonymi jako mające „bezpośrednie zastosowanie“. Są to normy, które bezpośrednio regulują aspekty materialnoprawne stosunku prawnego w odróżnieniu od norm kolizyjnych, które jedynie odsyłają do prawa właściwego. Konstrukcja prawną przepisów kogentnych (bezwzględnie obowiązujących) nie odbiega od konstrukcji innych przepisów. Różnica polega na ich funkcji, bowiem tego typu norma jest uznawana za podstawową i musi być zastosowana niezależnie od norm kolizyjnych, odsyłających do prawa obcego jako właściwego.

- DEU** [Eingriffsnormen als unmittelbar anzuwendende Vorschriften im Sinne des internationalen Privatrechts]
Der Grundzug der sog. Eingriffsnormen besteht darin, dass sie auf einen bestimmten Tatbestand ungeachtet des auf das jeweilige Rechtsverhältnis anzuwendenden Rechts angewandt werden. Grund hierfür ist die Unabdingbarkeit dieser oft als „unmittelbar anzuwendende Normen“ bezeichneten Rechtsgrundsätze. Es handelt dabei um Normen, die materiellrechtliche Aspekte eines Rechtsverhältnisses direkt regeln, also um Sachnormen – im Gegensatz zu den Anknüpfungsnormen, welche lediglich auf das anzuwendende Recht verweisen. Die gesetzgeberische Konstruktion der Eingriffsvorschriften (imperativen Vorschriften+) unterscheidet sich nicht von anderen Vorschriften. Der Unterschied beruht in ihrer Funktion: jede solche Norm gilt als grundsätzlich und muss ungeachtet der (auf das Recht eines Drittstaats als anzuwendenden Rechts verweisenden) Kollisionsnorm angewandt werden.
- RUS** [Императивные нормы как непосредственно применимые нормы в свете международного частного права]
Основной характер императивных норм заключается в применении к конкретной фактической ситуации, независимо от права применимого к рассматриваемому правоотношению. Это связано с необходимостью применения норм, которые мы часто называем как «непосредственно применимые нормы». Речь идет о нормах, которые напрямую регулируют материально-правовые аспекты правоотношений, в отличие от коллизионных норм, которые лишь ссылаются на применимое право. Законодательная конструкция этих обязательных (императивных) нормативных актов не отличается от других нормативных актов. Разница заключается в их функции, когда такая норма считается основополагающей и ее необходимо применять независимо от коллизионных норм, которые ссылаются на применимое иностранное право.
- ESP** [Normas imperativas como normas directamente aplicables en el sentido del derecho internacional privado]
El carácter esencial de las normas imperativas reside en el hecho de que se aplican a un determinado estado de hecho, con independencia de la ley aplicable a la relación jurídica en cuestión. Debido a la necesidad de la aplicación de estas normas, a menudo se las denomina “normas directamente aplicables”.

Se trata de normas que regulan directamente los aspectos sustantivos de una relación jurídica, a diferencia de las normas de conflicto de leyes que se limitan a remitir a la ley aplicable. La construcción legislativa de estas normas imperativas no difiere de la de otras normas. La diferencia radica en su función, por lo que se considera que una norma de este tipo es fundamental y debe aplicarse con independencia de las normas de conflicto de leyes que remiten a la ley extranjera como ley aplicable.

Anna Hurova

The Space Protocol for Emerging Space Economies under Market Reality

Key words:
asset-based financing | consensual interests | registration | assurance | internal interest in Mobil equipment | sea launch

Abstract | This brief overview of the legal background for investments into private space activity in the Russian Federation and Ukraine reveals the common roots of development and regulations, but different approaches to facilitating private space activity. The article also explains using the example of the Sea Launch case how the Space Protocol's mechanisms could facilitate satisfying creditor's claims to the Ukrainian side (Companies 'Yuzhnoye' and 'Yuzhmash'). The author further focuses on registration and insurance as critical issues for the Space Protocol to have effective implementation into national legislation.

Summaries

FRA [Le Protocole spatial à la lumière des conditions réelles des économies spatiales émergentes]

Ce bref aperçu des règles qui s'appliquent aux investissements dans les activités spatiales du secteur privé dans la Fédération de Russie et en Ukraine, met en évidence, d'une part, des racines communes au niveau du développement et de la réglementation, et d'autre part, des approches différentes quant à l'accès du secteur privé aux activités spatiales. En s'appuyant sur l'affaire Sea Launch, l'article explique la manière dont les mécanismes du Protocole spatial pourraient faciliter le recouvrement des créances à l'encontre de la partie ukrainienne (les sociétés Yuzhnoye et Yuzhmash).

Anna Hurova is a research fellow at the International Center of Space Law of the National Academy of Science of Ukraine. She is a professor at Kyiv National University of Trade and Economics, with a PhD in space law and environmental law. She has worked in the National Space Agency of Ukraine, supported the EU project "LEOSWEEP" devoted to the development of the ion beam shepherd (IBS) technology for the removal of large debris object from crowded regions in low earth orbit (LEO) and was apprenticed as intern in Center for Interdisciplinary Research in Environmental Law, Planning and Urban Development (France), UNIDROIT (Italy) and La-Rochelle University (France). Anna Hurova is a member of the International Center of Space Law, Moon Village Association and Space Youth Council of Ukraine. E-mail: a.m.hurova@gmail.com

En outre, l'auteure aborde les questions d'enregistrement et d'assurance, éléments clés nécessaires à une transposition effective du Protocole spatial dans la législation nationale.

CZE [Vesmírný protokol pro rozvíjející se vesmírné ekonomiky dle skutečného stavu trhu]

Tento stručný přehled právní úpravy, z níž vycházejí investice do činností soukromého sektoru ve vesmíru v Ruské federaci a na Ukrajině, odhaluje společné kořeny rozvoje a regulací, avšak rozdílné přístupy k umožnění realizace činností soukromého sektoru ve vesmíru. Na případu Sea Launch článek rovněž vysvětluje, jakým způsobem by mechanismy vesmírného protokolu mohly usnadnit nárokům věřitelů vůči ukrajinské straně (společnosti Jużnoje a Južmaš). Autorka se dále zaměřuje na registraci a pojištění, jakožto klíčové aspekty nezbytné pro účinnou implementaci vesmírného protokolu do vnitrostátní právní úpravy.

POL [Protokół kosmiczny dla rozwijającej się kosmicznej gospodarki według faktycznego stanu rynku]

W artykule przedstawiono analizę podstaw prawnych i wybrane bariery we wdrażaniu protokołu kosmicznego w oparciu o krajowe przepisy prawne Ukrainy i Rosji. W tym kontekście szczególną uwagę poświęcono sprawie Sea Launch. W podsumowaniu autorka przedstawia propozycje mechanizmów wdrażania protokołu kosmicznego.

DEU [Das Berliner Weltraumprotokoll für aufstrebende Raumfahrtwirtschaften, gemessen an der tatsächlichen Marktentwicklung]

Der Artikel analysiert die rechtliche Grundlage für die Umsetzung des Weltraumprotokolls ins nationale Recht der Ukraine und Russlands sowie diverse Hindernisse für diese Umsetzung. In diesem Kontext wird dem Fall Sea Launch besondere Aufmerksamkeit geschenkt. Abschließend schlägt die Autorin Mechanismen für die Umsetzung des Weltraumprotokolls vor.

RUS [Космический протокол для развивающихся космических экономик в соответствии с фактическим состоянием рынка]

В статье анализируется правовая база и некоторые препятствия в имплементации космического протокола в соответствии с национальными законодательствами Украины и России. В этом контексте особое внимание уделяется делу Sea Launch. В заключение автор предлагает механизмы имплементации космического протокола.

ESP [*Protocolo Espacial para economías espaciales emergentes según la realidad del mercado*]

El artículo analiza la base jurídica y algunos obstáculos a la implementación del Protocolo Espacial en la legislación nacional de Ucrania y Rusia. En este contexto, se presta especial atención al caso de Sea Launch. Por último, la autora propone mecanismos para la puesta en práctica del Protocolo Espacial.

Jan Šamlot

The Dividing Line between *Ordre Public* and National Interest

Key words:
ordre public | limits of ordre public | national ordre public | EU ordre public | international ordre public | national interest | Eco Swiss | sanctions | sanctions legislation | recognition and enforcement of judgments and awards

Abstract | *Ordre public* is a concept well-known to modern legal orders. It is an inherently ambiguous notion, the contents of which defy definition. This very fact, however, is exploited in practice in an effort to continuously broaden the contents (material aspects) of the term, primarily in order to assert one's own, national or transnational, interests. Such tendencies are most conspicuous in the areas of the protection of competition and sanctions legislation.

This article examines these two areas in the context of the expansion of the limits of *ordre public*, and employs these examples to present arguments advocating the need for a diligent differentiation between *ordre public* and the contents thereof in terms of the original meaning of the concept, on the one hand, and national interest, on the other.

JUDR. Jan Šamlot,
attorney trainee,
completed the Master's
Programme and
successfully passed
the Post-Master's
Examinations (Examen
Rigorosum) for the
law of civil procedure
at the Faculty of Law,
Charles University in
Prague. Arbitrator of the
International Arbitration
Court at the Czech
Moravian Commodity
Exchange.
E-mail: jan.samlot@
ablegal.cz

Summaries

DEU [Die Grenze zwischen öffentlicher Ordnung und nationalem Interesse]

Die öffentliche Ordnung (*ordre public*) als Rechtsbegriff ist in modernen Rechtsordnungen sozusagen berühmt-berüchtigt: sie zeichnet sich durch Unbestimmtheit und inhaltliche Unbestimmbarkeit aus. Gerade diese Eigenschaft wird in der Praxis dazu

gebraucht, die inhaltlichen Aspekte des Begriffs stetig weiter auszudehnen, um partikulare, nationale oder supranationale Interessen durchzusetzen. Diese Tendenzen machen sich insbesondere in den Rechtsbereichen des Wettbewerbsschutzes und der Schaffung von Sanktionsnormen bemerkbar.

Der vorliegende Artikel beurteilt diese beiden Bereiche im Kontext der Ausweitung der begrifflichen Grenze des ordre public, und macht an diesen Beispielen seine Argumentation fest, wonach zwischen der öffentlichen Ordnung und ihrem Inhalt im Sinne der ursprünglichen Begriffsbestimmung einerseits und dem nationalen Interesse andererseits konsequent zu unterscheiden ist.

CZE [Hranice mezi veřejným pořádkem a národním zájmem]

Veřejný pořádek představuje pojem notoricky známý moderním právním rádům. Pro jeho povahu je pro něj příznačná neurčitost a obsahová ne definovatelnost. Právě této skutečnosti se však v praxi využívá k neustálému rozšiřování obsahového hlediska tohoto pojmu, a to zejména za účelem prosazení vlastních, národních či nadnárodních zájmů. Tyto tendenze jsou nejvíce patrné v oblasti ochrany hospodářské soutěže a sankční normotvorby.

Tento článek posuzuje tyto dvě oblasti v kontextu rozšiřování hranic veřejného pořádku a na těchto příkladech předkládá argumentaci o nutnosti důsledného rozlišování mezi veřejným pořádkem a jeho obsahem ve smyslu původního významu tohoto pojmu a mezi národním zájmem.

POL [Granica między porządkiem publicznym a interesem narodowym]

Porządek publiczny stanowi uogólnione pojęcie prawnicze, które powinno łączyć w sobie podstawowe zasady i reguły. Jednak praktyka ma nieustanne tendencje do poszerzania granic tego terminu w celu forsowania interesów np. narodowych. Niniejszy artykuł analizuje taką praktykę, zwłaszcza w zakresie ochrony konkurencji gospodarczej i procesu legislacyjnego w przedmiocie sankcji oraz przedstawia argumenty przemawiające za koniecznością konsekwentnego rozróżniania tego, co jeszcze

stanowi porządek publiczny w jego pierwotnym znaczeniu, a co jest już forsowaniem interesów narodowych w czystej postaci.

FRA [La frontière entre ordre public et intérêt national]

L'ordre public est une notion juridique indéterminée, qui regroupe des règles et principes élémentaires. Dans la pratique cependant, il existe une tendance constante à repousser les limites de ce concept, afin d'imposer des intérêts nationaux ou autres. Le présent article analyse cette pratique notamment dans le domaine de la protection de la concurrence et de l'élaboration des sanctions, en proposant des arguments en faveur d'une différentiation rigoureuse entre ce qui relève de l'ordre public dans son acception originelle, et ce qui ne représente qu'une promotion de l'intérêt national.

RUS [Граница между публичным порядком и национальными интересами]

Публичный порядок — это неконкретное правовое понятие, которое должно сочетать в себе элементарные основы и принципы. Однако практика постоянно стремится расширить пределы этого понятия в целях продвижения национальных или иных интересов. В данной статье анализируется такая практика, особенно в области защиты конкуренции и санкционного нормотворчества, а также приводятся аргументы в пользу необходимости последовательного разграничения между тем, что еще является публичным порядком в его первоначальном смысле, и тем, что уже представляет собой всего лишь продвижение национальных интересов.

ESP [La frontera entre el orden público y el interés nacional]

El orden público es un concepto jurídico vago que debería aglutinar fundamentos y principios elementales. En la práctica, sin embargo, existe una tendencia constante a ampliar los límites de este concepto para promover intereses nacionales o de otro tipo. Este artículo analiza dicha práctica, en particular, en el ámbito del derecho de la competencia, el establecimiento de las normas sancionadoras y presenta un argumento a favor de la necesidad de distinguir cuidadosamente entre lo que sigue

constituyendo orden público en su sentido original y lo que ya es puramente promoción del interés nacional.

Guangjian Tu | Tiezheng Yang

The Doctrine of Public Policy in Chinese Inter-regional Conflict of Laws

Key words:
China | inter-regional conflict of laws | public policy

Abstract | Under the policy of ‘One Country, Two Systems’ and according to the two Basic Laws, Mainland China, Hong Kong, and Macau have adopted different legal systems. Essentially, they are different jurisdictions, which brings about the issue of inter-regional conflict of laws within China. It is generally agreed that public policy, as a doctrine of conflict of laws, should be maintained in the Chinese inter-regional private laws. However, different applications of public policy in the courts of the three different regions could not only lead to uncertainty but also jeopardize judicial functions. This essay examines how the doctrine of public policy is regulated in the respective laws and applied in the courts of the three regions. Then, it concludes that public policy must be carefully defined and strictly limited in Chinese inter-regional cases. Meanwhile, Mainland China, Hong Kong and Macau should strive to achieve the appropriate uniform application of public policy in the future.

Prof. Dr. Guangjian Tu, LLM, PhD is a Full Professor of Law in the University of Macau. He holds the Qualifications of Judge and Lawyer (PRC); LLM, PhD (UK). Prof. Dr. Guangjian Tu is a life member of Clare Hall (Cambridge University), an elected associate member of the International Academy of Comparative Law and a Standing Member of the Chinese Society of Private International Law. He is an editor for the Chinese Journal of International Law and the global blog of www.conflictsoflaws.net. E-mail: tuguangjian@yahoo.co.uk

Tiezheng Yang, LLM is a PhD Candidate & LLM at the Faculty of Law in University of Macau and a Master of Science in International Business at University of Nottingham. E-mail: yc07203@um.edu.mo

Summaries

FRA [La doctrine de l'ordre public dans les règles de conflit interrégionales en Chine]

Dans le cadre de la politique « un pays, deux systèmes », et en vertu des deux Lois

fondamentales, la Chine continentale, Hong Kong et Macao connaissent des systèmes juridiques distincts. L'existence, au sein de la Chine, de ces juridictions essentiellement différentes, soulève la question des règles de conflit interrégionales. Il est généralement admis que l'ordre public, en tant que doctrine du droit des conflits, devrait être préservé dans les textes du droit privé interrégional chinois. Une application divergente de l'ordre public par les juridictions des trois régions pourrait engendrer de l'incertitude, voire compromettre le fonctionnement du pouvoir judiciaire. La présente étude s'interroge sur l'aménagement de la doctrine de l'ordre public dans les textes en question et sur son application par les juridictions de ces trois régions, pour arriver à la conclusion que l'ordre public doit être, dans les affaires interrégionales, soigneusement défini et strictement délimité. Entre-temps, la Chine continentale, Hong Kong et Macao devraient s'efforcer de parvenir à une application uniforme et appropriée de l'ordre public pour l'avenir.

CZE [Doktrína veřejného pořádku v čínském mezi-regionálním kolizním právu]

V rámci politiky zvané „jedna země, dva systémy“ a na základě dvou Základních zákonů mají pevninská Čína, Hongkong a Macao rozdílné právní řády. Vzhledem k tomu, že se v podstatě jedná o různé jurisdikce, vyvstává v rámci Číny otázka meziregionálního kolizního práva. Panuje obecná shoda na tom, že v čínských meziregionálních soukromoprávních úpravách by měl být zachován veřejný pořádek jakožto doktrína kolizního práva. Rozdílná aplikace veřejného pořádku u soudů tří různých regionů by však mohla nejen vytváret určitou nejistotu, ale dokonce i ohrožovat funkce soudní moci. Toto pojednání se zamýší nad tím, jak je doktrína veřejného pořádku v příslušných právních úpravách zakotvena a jak ji aplikují soudy těchto tří regionů. Následně dochází k závěru, že veřejný pořádek musí být v čínských meziregionálních věcech pečlivě definován a striktně omezen. Mezitím by pevninská Čína, Hongkong a Macao měly usilovat o dosažení vhodné jednotné aplikace veřejného pořádku do budoucna.

POL [Doktryna porządku publicznego w chińskim międzyregionalnym prawie kolizyjnym]

Choć w 1997 roku Hongkong, a w 1999 Makao dostały się z powrotem pod chińską kontrolę, mogą nadal korzystać ze znacznej autonomii prawnej. Z wyjątkiem kwestii wymienionych w załączniku III do Ustaw Podstawowych wszystkie pozostałe przepisy, w tym przepisy prawa prywatnego, kraje te mogą ustanawiać we własnym zakresie. Panuje powszechny konsensus co do konieczności zachowania porządku publicznego jako nieodzownego instrumentu w chińskim prawie międzyregionalnym. Niniejszy artykuł stanowi systematyczną analizę regulacji prawnych na polu porządku publicznego w trzech wspomnianych regionach. Pochyloną się w nim nad praktyką sądową w tych trzech regionach dla zilustrowania, jak doktryna porządku publicznego znajduje zastosowanie przed sądami tych trzech jurysdykcji. Po uwzględnieniu aktualnego stanu i wzajemnym porównaniu wspomnianych regulacji prawnych artykuł sugeruje możliwe drogi, jak indywidualne, tak wspólne, poprawy sytuacji na tym polu w trzech regionach.

DEU [Die Doktrin der öffentlichen Ordnung im chinesischen interregionalen Kollisionsrecht]

Obwohl Hongkong 1997 und Macao 1999 unter chinesische Kontrolle zurückkehrten, erfreuen sich beide bis heute eines hohen Grads an rechtlicher Autonomie. Mit Ausnahme der in Anlage III der Grundgesetze (Basic Law) aufgeführten Sachen können sie in allen anderen Bereichen ihr eigenes Recht schaffen, einschließlich privatrechtlicher Vorschriften. Es herrscht allgemeiner Konsensus, dass der ordre public als unverzichtbares Instrument des chinesischen interregionalen Kollisionsrechts beibehalten werden soll. Der vorliegende Artikel analysiert systematisch die rechtliche Ausgestaltung der öffentlichen Ordnung in den genannten drei Regionen, um sodann die gerichtliche Praxis in den drei Regionen eingehend mit dem Ziel zu untersuchen, die Anwendung der Doktrin der öffentlichen Ordnung bei den Gerichten dieser drei Jurisdiktionen aufzuzeigen. Nach der Berücksichtigung des aktuellen Sachstands und einer vergleichenden Betrachtung der Rechtssysteme macht der Artikel Verbesserungsvorschläge für diese drei Regionen, sowohl individuell als auch übergreifend und im Umfang des gesamten Problemkreises.

RUS [Доктрина публичного порядка в китайском межрегиональном коллизионном праве]

Хотя Гонконг вернулся под контроль Китая в 1997 году, а Макао — в 1999 году, однако они пользуются очень высокой степенью юридической автономии. Исключение составляют вопросы, перечисленные в Приложении III к Основным законам, а все прочие нормативно-правовые акты, в том числе частноправовые, они могут создавать сами. Существует общее мнение о необходимости сохранения публичного порядка как незаменимого инструмента межрегионального коллизионного права Китая. В данной статье системно анализируется правовое регулирование публичного порядка в названных трех регионах. Затем рассматривается судебная практика в этих трех регионах с целью продемонстрировать применение доктрины публичного порядка в судах этих трех юрисдикций. С учетом существующего состояния и на основе взаимного сравнения этих правовых регулирований в статье предлагаются рекомендации, направленные на улучшение состояния в рамках этих трех регионов, причем как индивидуально, так и совместно по всему данному вопросу.

ESP [Doctrina de orden público en el derecho chino que regula la elección de la ley aplicable a nivel interregional]

Aunque Hong Kong volvió al control chino en 1997 y Macao en 1999, ambos territorios gozan de un alto grado de autonomía jurídica. A excepción de las materias enumeradas en el Anexo III de las Leyes Básicas, ambos territorios son libres de elaborar el resto de normas jurídicas, incluidas las normas de derecho privado. Existe un acuerdo general sobre la necesidad de preservar el orden público como herramienta indispensable en la elección de la ley aplicable en China en el contexto interregional. Este artículo analiza sistemáticamente la legislación en materia de orden público en las tres regiones. A continuación, examina la práctica judicial en las tres regiones para demostrar la aplicación de la doctrina del orden público por los tribunales de estas tres jurisdicciones. Después de tener en cuenta el estado actual y comparar la tres normativas jurídicas entre sí, el artículo ofrece recomendaciones destinadas a mejorar el estado actual en las

tres regiones, tanto a nivel de regiones individuales como a nivel más general con respecto a la materia referida en este texto.

LEX LATA

www.czechyearbook.org
www.lexlata.pro

